

מפגש מס' 1 דינאמיקים אחרי הכבוד (שיל אחריים..)

בין אדם לחברו פרק א' –
”ואהבת לרעך כמוך”

וואו! אתה יודע מה? אני מאוד מעריך את זה, שהוא בסוף תפס את עצמו, וכמובן – את זה שהוא רוצה לבדוק את מה שקרה ולתקן את זה... אני מקווה ש.

שאתה מקשיב לנו...

טוב.... עכשיו נצרך לשיחה את האורח החשוב שלנו?

שלום, אני יששכר, ובקיצור: שכי.

ואני זבולי – ולא קשה לנחש מהו שמי המלא...

רגע... לפני כן, כדאי שאשתף אותך ואת המאזינים במה שהספקתי ללמוד בעצמי – אני מתכוון להלכה א' – בפרק א'. הנה ההלכה:

מצוה על כל אדם לאהב את כל אחד ואחד מישראל בגופו, שנאמר: "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט, יח). לפיכך צריך לחוס על כבודו ועל ממונו של חברו, כמו שהם על כבודו וממונו שלו עצמו. (סעיף יב)

אז... שוב שלום לכם מאזינים יקרים! שלום זבולי, מה לפנינו הפעם?

שלום לכולם! הפעם נשתף אתכם במכתב שקיבלנו מ... נקרא לו ש, כדי שלא יהיה חס וחלילה חשש לשון הרע, וגם נטשמש את הפרטים... כך בכל הפודקאסטים שלנו בע"ה.

יפה! הבה נקרא את מה שכתב לנו ש..

ומה התובנות שלך מכך, יששכר? תמיד אני

אוהב לשמוע

אותן, הרי אתה

מידועי הבינה...

חשבתי על כך, שלפי ההלכה הביטוי של אהבת הזולת הוא דווקא במה שקשור לרכוש שלו (ממונו) ולכבוד שלו... כנראה שכשפוגעים באדם בדברים אלו, זה ממש נוגע בו.

בעקבות כך אני מבין,

למה החשש שפגע

בכבוד חברו הציק

כל כך לש.

אכן צריך ממש

להיזהר מלבייש

את הזולת!!

לוא שכי וזבול, אני רוצה לשתף אתכם במשהו מעצבן שקרה לי: לפני זמן מה היה לנו מבחן חשוב. התכונתי אליו הרבה מאוד! האמת, שהצגתי גם לא. חברי לאמוד איתי, אבל הוא לא יכל (אתם מבינים שאני נמנע מאזיין פרטים מזהים... כן?) היום המורה החזיר את המבחנים לאחר בדיקה. מ. לחש לי שקיבל... (שוב אני לא מפרט...) ואז יצא מהכיתה. "בטח אתה קיבלת 100..." זרק לעברי אחד החברים, כשכולם מביטים בי ומחכים ללחצות... "נכון. ב'ה' אישית, ולפתע, מבלי לחשוב, פלטתי גם את המשפט הבא: "חבל ש... לא יכל לאמוד איתי, הוא היה יכול לקבל ציון יותר טוב ממה שקיבל, אזי אפילו כמו ש...". בום!... באותו רגע קלטתי, שזה יכול לבייש את מ. אוף! איך זה קרה לי?! עכשיו אני לאמרי לא רוצה... אמנם הכוונות שלי היו טובות... אבל, תראו את התוצאות!! אני מחכה דחוף לפודקאסט המחבר שלכם - בצוותא, לבידור ההלכה ולעצה טובה כיצד לתקן זאת! תודה רבה!

לדוגמא: 'לספר באזני כולם מידע לא נעים, שחברי שיתף אותי.'
פעולה זו שייכת לקבוצה 1. למה?
אז נכתוב לימין המשפט את המספר 1,
ומכיוון שבנוסף לכך הביוש נעשה באופן השלישי
החמור, כלומר ב _____ - אז נסמן לצד המספר גם *.

רשימת הפעולות

- * 1 לספר באזני כולם מידע לא נעים, שחברי שיתף אותי. (ע)
- ☐ להזכיר למישהו טעות שלו מהעבר. (ר)
- ☐ להסתכל על מישהו, להצביע עליו ולצחוק. (ל)
- ☐ לדחות ילד שמבקש להצטרף למשחק מחניים קבוצתי. (ו)
- ☐ לחקות את הדרך שבה ילד מסוים הולך, כדי להצחיק את שאר הכיתה. (ק)
- ☐ להגיד לילד: איזה כתב מכוער יש לך... (ח)
- ☐ לעשות פרצוף נגעל או לגלגל עיניים, כשילד מסוים מבקש משהו. (ש)
- ☐ להסתובב לצד השני כשחבר מתיישב לידך. (י)
- ☐ לזרוק לילד את הקלמר או המחברת על הרצפה במקום להגיש לו ביד. (פ)
- ☐ לצלם ילד, כשהאוכל נשפך עליו או כשהוא עושה פרצוף מוזר, ולהפיץ בין החברים. (ב)
- ☐ לא לענות למישהו שקורא לכם, כשאתם ביחד בקבוצה - להתעלם ממנו.... (א)

שפיר! והאם נתתם דעתכם על האותיות שבתוך הסוגריים לשמאל המשפטים?
העתיקו כסדרן את האותיות שלשמאל המשפטים, שסימנתם לצידם כוכבית *, ותדעו מאן אנא:

אמת, מר _____ אנא.
אשרינו, שאנחנו זוכים להכיר!

כבוד הוא לנו לשמוע דבריכם,

רבנו מר _____ (>השלימו) מראשוני אמוראי בבל, ראש הגולה!

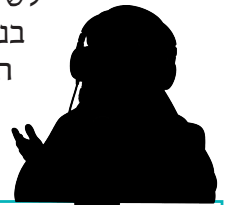
אתם המאזינים, כבר בטח נזכרים בסיפור של מר _____ ואשתו, שנכנסו להסתתר בתוך התנור,

צודק בהחלט! וזה הרגע לצרף לשיחה את אורחנו הפעם.
בשלב זה לא נגלה מי הוא, אתם, מאזינינו היקרים תנסו לזהות אותו לפי השיח שלנו. רק נרמז, שהוא מהעבר..
שלום מר ברוך בואך בצל שיחתנו!

שלום עליכם, רבותיי! ברוב קשב הקשבתי למה שסופר כאן, ושמח אני שזימנתם אותי לשיח זה... הרי יש בידי קצת ניסיון בנידון דידן... השבח לא-ל שנסתיים הדבר בטוב... עד שמאותו מעשה שהיה לי, למדו את המובא בסוף הלכה ג'.

אסור לאדם לבייש את חברו, בין בדבור בין במעשה, וכל שכן שלא לבייש ברבים. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'המלביין (המבייש) פני חברו ברבים אין לו חלק לעולם הבא'. (מסכת אבות ג, ד). ועוד אמרו: 'נוח לו (עדיף) לאדם שיפיל את עצמו לכבשן האש ואל ילביין פני חברו ברבים'.

(סעיף יז)

תא שמע, בואו ונחזה בה: נו? וכי מה אתם סבורים? ודאי מהרהרים אתם בלבכם מי אני...
אך טרם תבקשו לילך בעקבותיי (וגם בזה טמון רמז גדול...), חובה עליי לחדד לכם, כי מהלכה זו עולים שני אופנים, שבהם עלולים (ואסור כמוכן) לבייש, ואופן שלישי שמחמיר את המצב של שני הראשונים...

השלימו את שני האופנים שבהם עלולים לבייש, לפי הסדר שהם כתובים בהלכה:

1. ב _____ 2. ב _____
השלימו את האופן השלישי שמחמיר את המצב: _____
כאשר מביישים ב _____

עתה, שימו לב לרשימת הפעולות הבאה וכתבו לימין כל פעולה את המספר 1 או 2 בהתאם לקבוצה שאליו היא שייכת,
ואם בנוסף זה היה גם באופן השלישי, שמחמיר את המצב, הוסיפו כוכבית לצד המספר 1 או 2.

וואו! תודה מר _____ על הלימוד
החשוב. לא ידעתי שגם במצבים
הללו זה מבייש!...

נכון! וכשהצצתי הלאה בהלכות,
ראיתי שבהלכה ד' יש עוד דוגמא
של משהו, שאולי היינו חושבים
שהוא לא מבייש, ובעצם הוא
כן...:

לפיכך צריך האדם להזהר מאד שלא לבייש את חברו
ברבים. ולא יכנה את חברו בשם מבייש. ולא יספר לפניו
דבר שהוא בוש ממנו (מתבייש בו). (סעיף יז)

אז הבה נסכם בשעשוע את מה שלמדנו מהלכות ב' ו-ד' :

שימו לב לסדרת המשפטים / חלקי
המשפטים הבאים (הם מועתקים
מתוך ההלכות הללו, לפעמים במילים
קצת שונות) ומתחו קו רק מתחת
למשפטים שמתארים מקרה או
חלק ממקרה, אבל לא דין וכד'.

- לכבד את עצמו ע"י שמנמך את חברו (ב)
גם אם החבר לא היה שם, (מ)
ולא התבייש מכך, (י)
אין לו חלק לעולם הבא, (ח)
ועליו לשוב בתשובה שלמה. (ץ)
להתפאר במעשים טובים ולהנמך את הזולת, (ת)
אפילו כשלא אומרים זאת בפירוש, (ל)
לכן, צריך האדם (א)
להיזהר מאוד שלא (ר)
לבייש את האחר ברבים, (ג)
לכנות את החבר בשם מבייש, (ה)
לספר דבר שהחבר מתבייש בו (פ)

והאותיות שבסוגריים, שהופיעו לצד המשפטים - גם
הפעם יש להן תפקיד:
בשרטוט שלפניכם צבעו רק את העיגולים עם האותיות
שלצד המשפטים, **שלא** מתחתם מתחתם קו - אם האות
מופיעה פעמיים, צבעו את שני העיגולים שלה.
את העיגולים עם האותיות, שכן מתחתם מתחתם קו -
אלו המשפטים של מקרי הביוש - השאירו בצבע לבן.

ובלבד שלא לבייש את העני בכך שנזקק
לצדקה שלהם... ומבינים למה הזמנו אותו
לשיח הזה... יש לנו הרבה מה ללמוד
ממנו ומאשתו הצדקת! בעקבות
המעשה שלהם אמרו חז"ל את
המובא בסיומה של הלכה ג'
שלמדנו.

השליח: "נוח לו לאדם _____

"

אבל, מר _____, אם נחזור לסיפור של ש.
שבו פתחנו את הפודקאסט... או את ההסכת
- בשפה שמתאימה יותר לכבודו, יש כאן שני
דברים שאינם מובנים לי:
ש. כותב, שחברו יצא מהכיתה, כך שהחבר
בסוף לא שמע את דברי ש.,
בעצם ש. גם לא אמר בצורה מפורשת דברים
רעים על חברו. הוא רק אמר בהשוואה
לציון שלו (100) שהחבר היה יכול
לקבל יותר ממה שקיבל...
שמה נאמר, שאין כאן הלבנת
פנים וביזוי?

או! או! צורבא מרבנן יש כאן!
תלמיד חכמים של ממש!
הסכיתו ושמעו את הנאמר בהלכה ב':

**המתכבד בקלון (בשת) חברו, אף על פי שאין חברו עומד
שם ולא התבייש מכך, הרי אין לו חלק לעולם הבא עד
שישוב בתשובה שלמה. ואיזהו המתכבד בקלון חברו?
כגון שעומד בפני אנשים והשוה את מעשיו הטובים
וחכמתו שלו אל מול חברו כדי שיראה מכך איך שהוא
מכבד וחברו בוזי (אפילו לא אמר זאת בפירוש). (סעיף יב)**

לפיכך מאזינים יקרים, מהן תשובותיכם לכל אחת
מהשאלות? האם נחשב כל אחד מהמצבים שש.
תיאר לעלבון?

תוכלו להביא דוגמאות נוספות לזו שתיאר ש.
להכלמת הזולת על ידי השוואה?

מ = מודעות ומחשבה - נחליט מעכשיו להיות מודעים יותר למה שאנחנו אומרים, לחשוב יותר לפני שמדברים או שעושים משהו לזולת. להפוך את המצב... והלימוד גם יעזור בכך! יששכר וזבולון נכבדי, שמח, שזימנתם אותי לשיח, והעיקר שיהיה לכולם בסייעתא דשמיא!

אכן, נסיים בעצות חשובות אלו ובברכה זו, לא לפני שנאמר יישר כוח! יישר כוח! לכבודו, לכם המאזינים ולך, ש. היקר על שעוררת אותנו ללמידה המשמעותית הזו. שיהיה לך בהצלחה!

נשתמע בע"ה בצוותא
בפודקאסט המחבר הבא!

ובינתיים, אתם מוזמנים לחבר סיסמא קצבית, שתזכיר לכולם במצבים שונים את עצות **בל"ם**.

התאמנו עליה... והשמיעו לחברים ולמשכחה. השמיעו אותה שוב ושוב מדי פעם... בהצלחה!

אתגר לשוני - שניה לפני שנפרדים: רשמו את כל המילים הנרדפות למילה "לבייש" או "בושה" וכד' שפגשנו במהלך הלימוד הזה.... מכירים עוד? נסו לברר...

מה קיבלתם? איזה ביטוי תוכלו להרכיב מהאותיות שבעיגולים הלבנים?

אתם מצליחים לדמיין איזה "ציור" נוצר כאן? אם תרצו... הוסיפו לו פריטים להשלמת המראה... נסו להסביר ממה נובע הביטוי הזה - מה הקשר שלו לבושה?

אוי! זה ממש לא נעים... אז איך אפשר לתקן את

המצב המורכב הזה?

מר _____, תוכל בבקשה לתת עצה טובה לש. ובעצם גם לנו, וגם למאזינינו היקרים... שלא נגיע ח"ו למצבים הללו... ?

ברי, ברי... הנני מוכן ומזומן... יש אפילו כמה עצות, ואתן בהן סימן: **בל"ם**.

בל"ם?? אה... ככה נבלום

את עצמנו מלהכלים את זולתנו!!
נשמח להסבר מפורט...

ובכן, הסכיתו ושמעו:

ב = בקשת סליחה! פשוט (בעצם... זה לא כל כך פשוט...) לגשת למי שנפגע ולבקש את סליחתו ומחילתו, לפייס אותו בדברים ובמילים טובות, ואם פגענו ברבים, אז גם נבקש סליחה ברבים...

ל = לימוד ההלכות, כמו שעשינו עכשיו יחדיו, וזו עצה לכל מיני שגגות... גם בנושאים אחרים - ללמוד את ההלכות שקשורות לנושא שבו שגגנו ולהתחזק בו. ובגידון דידן, נלמד ונשנן את ההלכות של הלבנת פנים ומצוות בין אדם לחברו בכלל, וודאי תעשו זאת בהסכתים הבאים....

אה, יקיריי?